

Lennätyspaikan sääntöjen ja ohjeiden laadinta

Ohjeasiakirja lennokkien lennätyspaikan ohjeiden ja sääntöjen laadintaan kerhoille ja lentopaikkojen ylläpitäjille.

V.1.0

Lennoikitoimikunta

24.1.2021

YLEISTÄ

Tämä asiakirja on kerhoille ja lennätyspaikkojen ylläpitäjille laadittu opaste paikallisen lennätystoiminnan sääntöjen ja ohjeiden laadintaan.

Viranomaismääräysten mukaisesti vakiintuneilla (AIC luettelo ja tulevaisuudessa sallivilla UAS alueilla) tulee olla lennätyspaikan säännöt. Paikallisten sääntöjen laadinnasta vastaa toimintaa harjoittava ilmailukerho, lennätyspaikan ylläpitäjä tai muu vastaava taho.

Lennätyspaikan ohjeiden ja sääntöjen tavoite on varmistaa turvallinen lennokkiharrastustoiminta alueella. Säännöt ja ohjeet tulee olla helposti nähtävissä sekä suosittelemme niiden huolellista perehdyttämistä alueen käyttäjille.

Tässä asiakirjassa esitetyt asiat ovat Lennokkitoimikunnan laatimia ja kokemukseen perustuvia havaintoja eri lennätyspaikoilla käytössä olevista toimivista malleista. Asiakirja ei ole paikallista toimintaa velvoittava vaan auttaa kehittämään turvallista toimintaa.

Oman lennätyspaikan sääntöjen laatimisessa tulee huomioida paikallisen alueen yksilölliset maa- ja ilmariskit sekä niiden tehokas hallinta. Alueellisesti toimintaympäristöissä on huomattavia eroja eli toisessa riittää yksinkertaiset säännöt, kun taas toisessa vaaditaan tarkempaa suunnittelua.

Turvallinen harrastustoiminta on kaikkien oikeus ja velvollisuus. Sääntöjä ja toiminnan ohjeita tulee myös ylläpitää aktiivisesti turvallisuushavaintojen pohjalta.

MIKSI TARVITAAN SÄÄNNÖT JA OHJEET?

Turvallisuus on kaikkien perusoikeus. Lennokit on mukava harrastus mutta toimintaa liittyy myös riskejä, jotka tulee hallita. Myös viranomaismääräykset edellyttävät toiminnan sääntöjä lennätyspaikoille.

MIKÄ ON LENNÄTYSPAIKKA?

Lennätyspaikoilla tarkoitetaan AIC luettelossa julkaistuja harrastuspaikkoja tai sallivia UAS ilmatilavyöhykkeitä.

KUKA LAATII LENNÄTYSTOIMINNAN SÄÄNNÖT JA OHJEET?

Lennätyspaikan toiminnasta vastaava taho kuten lennokkikerho tai lentokentän päällikkö.

MITEN SÄÄNNÖT JA OHJEET ESITETÄÄN?

Lennätyspaikalla ne tulee olla näkyvästi esillä. Ne on myös hyvä julkaista esim. kerhon verkkosivuilla. Niitä tulee aktiivisesti päivittää poikkeamailmoitusten ja turvallisuushavaintojen pohjalta.

SÄÄNNÖT JA OHJEET MUUTTUVAT TURVALLISEKSI TOIMINNAKSI, KUN NIITÄ SOVELLETAAN

Hyvien ohjeiden ja sääntöjen lisäksi tulee panostaa niiden noudattamiseen käytännön toiminnassa. Aloittelevien harrastajien kohdalla tulee kiinnittää erityistä huomiota turvallisen vähimmäisosaamistason saavuttamiseen kerhon tai kokeneemman harrastajan tuella.

SUOMEN ILMAILULIITTO

Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki

(09) 3509 340 | sil@ilmailuliitto.fi | www.ilmailuliitto.fi

SÄÄNTÖJEN JA OHJEIDEN RAKENNE

Lennätyspaikan ohjeet ja säännöt tulee laatia paikkakohtaisten riskien minimoimiseksi. Niihin on hyvä myös sisällyttää myös muun ympäristön (muut harrasteilmailijat, asukkaat jne.) huomioimiseen liittyvät asiat.

Ohjeet ja säännöt tulee laatia havainnolliseen ja käytännönläheiseen muotoon ymmärrettävyyden varmistamiseksi.

MÄÄRITELTÄVÄ ASIA	ESIMERKKEJÄ KUVATTAVASTA SISÄLLÖSTÄ
Lennätyspaikan käyttöoikeus	<ul style="list-style-type: none"> • Kenellä on oikeus käyttää kenttää (esim. jäsenet, tunniste) • Vierailijakäytäntö (esim. maksu tai vastuu) • Vaaditaanko vakuutusta tai perehdytystä/koulutusta
Laiterajoitukset	<ul style="list-style-type: none"> • Sallittu lennätyskalusto (esim. massa tai tyyppi)
Sallitut lennätysajat	<ul style="list-style-type: none"> • Lennätysajat ja poikkeukset
Lennätysalue	<ul style="list-style-type: none"> • Pääasialliset lennätyssektorit (esim. kartta-/ilmakuva) • Lennätyskieltoalueet (esim. varikko, rakennukset tai yleisöalue) • Suurin sallittu lennätyskorkeus • Muut mahdolliset rajoitukset (esim. min. korkeudet alueittain)
Varikko- ja yleisöalue	<ul style="list-style-type: none"> • Varikkoalueen sijainti • Katsojille ja yleisölle varattu alue • Kulku ja käyttäytyminen ko. alueilla
Lennätystoiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Nousut, laskut ja liikkuminen kenttäalueella ilmoitetaan selkeästi • Vain lennättäjät ja avustajat lennätysalueella • Noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä, kerhon ja Ilmailuliiton määräyksiä • Kukin lennättää omalla vastuullaan • Mahdolliset melurajoitukset
Radiolaitteet ja muu tekniikka	<ul style="list-style-type: none"> • Hyväksytyt radiolaitetyypit • Videolähetintä ei saa kytkeä päälle, jos FPV laitteita on ilmassa • Taajuuksien varaus (esim. pinnataulu) • Lennättäjä vastaa siitä, että lennätyskalusto on asianmukaisesti rakennettu ja huollettu
Muu ilmailuliikenne	<ul style="list-style-type: none"> • Lennokki/drone väistää muuta ilmailuliikennettä riittävän etäälle ja tarvittaessa laskeutuu • Muut varokeinot (lentotoiminnasta sopiminen eri käyttäjäryhmien kanssa, skannerin ja/tai huomioliivin käyttö)
Toiminta poikkeustilanteissa	<ul style="list-style-type: none"> • Hätäkeskuksen numero ja selkeät sijaintitiedot hätäkeskusta varten, kuten katuosoite, koordinaatit jne. • Lukituissa kohteissa porttien avaus ja opastus kohteeseen
Siisteys ja ylläpito	<ul style="list-style-type: none"> • Kenttäalueelle ei saa jättää mitään ylimääräistä. • Varikko- ja katsomoalueet on pidettävä siistinä. Mahdollisten roska-astioiden tulee olla kannellisia.
Muuta	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmoitusvelvollisuus ja -menettely poikkeavissa tilanteissa • Kulkujärjestelyt alueelle (esim. puomin käyttö ja liikennöinti)

Seuraavilla sivuilla on kaksi käytännön esimerkkiä säännöistä ja ohjeista Porvoon Ilmailukerhon toiminnasta niin erillisellä lennökkikentällä kuin pienlentokentällä muun harrasteilmailun kanssa.

SUOMEN ILMAILULIITTO

Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki

(09) 3509 340 | sil@ilmailuliitto.fi | www.ilmailuliitto.fi

ESIMERKKI 1. LENNÄTYSTOIMINNAN SÄÄNNÖT JA OHJEET LENNOKKIKENTÄLLÄ KUNINKAANPORTISSA

1) KENTÄN KÄYTTÖ VAIN KERHON LUVALLA TAI KERHOLAISEN VALVONNASSA

Kenttä on vain kerhon jäsenille, johtuen vakuutus- ja turvallisuuskysymyksistä. Kaikki ovat kuitenkin tervetulleita toimintaan (ks. www.porvoonilmailukerho.fi). Vierailijat (max. 2 krt/hlö/vuosi) vain kerholaisen seurassa, joka perehdyttää vierailijan kentän sääntöihin. Vierailevalla lennättäjällä on oltava vastuuvakuutus. Kerhon jäsentunnustenauha tulee olla näkyvillä kentällä.

2) LENTOALUEELLE VAIN LENNÄTTÄJÄT JA HEIDÄN AVUSTAJANSA. SIVULLISET YLEISÖALUEELLA.

Sivulliset parkki-/varikkoalueella. Lennättäjät kentän varikon puoleisessa reunassa lennätyksen aikana.

3) PÄÄASIALLISET LENTOSEKTORIT JA LENTOKIELTOALUEET

Pääasialliset lentoalueet ovat Kiialan peltojen päällä (lennokit) ja droneradalla (dronet). Väliaikaisesti (nousu-/laskukierros/taitolentoliike) voidaan käyttää muita sektoreita tarvittaessa. Hitaat lennokit (esim. liidokit) sekä kevyet lennokit (alle 500 gr.) voivat hyödyntää ilmatilaa vapaammin (ks. lentosektorikartta). Ihmisten päällä lennättämistä on aina vältettävä. Varikkoalueen ja parkkipaikan yli tai matalla kohti lentäminen kielletty. Maksimi lentokorkeus 390 metriä.

4) KALUSTORAJOITUKSET

Kentällä saa lentää alle 3 kg (lentoonlähtöpaino) laitteilla yleisen turvakoulutuksen saaneet kerholaiset ja vierailijat. 3-7 kg laitteilla lennättämiseen vaaditaan laajennettu turvakoulutus kerholta. Yli 7 kg ja suihkutorbiinimoottorilla toimivien laitteilla lennättäminen on kielletty Kuninkaanportissa. Polttomootoreissa oltava tehokas äänenvaimennus.

5) NOUSUT, LASKEUTUMISET JA KENTTÄ/RATA-ALUEELLA LIIKKUMINEN ILMOITETAAN SELKEÄSTI

Kentällä on usein monta toimijaa yhtäaikaaisesti, myös sivullisia katsojia. Selkeä ilmoitus auttaa varautumaan lähestyvään koneeseen ja/tai lennättäjä on tietoinen kentällä/radalla olevasta henkilöstä.

6) VIDEOLÄHETINTÄ EI SAA KYTKEÄ PÄÄLLE, JOS MUITA FPV LENTÄJIÄ ILMASSA

Saattaa aiheuttaa kuvayhteyden menetyksen. FPV taajuudet varataan pinnataulusta ja/tai taajuuksien käytöstä sovitaan lennättäjien kesken.

7) LENNÄTYSKALUSTO ASIANMUKAISESTI RAKENNETTU JA HUOLLETTU

Lennättäjä vastaa, että lentolaite on teknisesti toimintavarma. Tarvittaessa kerhon vastuuhenkilöt opastavat rakennustekniikassa.

8) LENNOKKI/DRONE VÄISTÄÄ ILMA-ALUSTA RIITTÄVÄN ETÄÄLLE JA TARVITTAESSA LASKEUTUU

9) PIDÄ KENTTÄALUE SIISTINÄ – SE ON KAIKKIEN ETU JA OIKEUS

10) LENNÄTTÄMINEN PÄIHTEIDEN VAIKUTUKSEN ALAISENA KIELLETTY

HÄTÄTILANTEESSA

HARABACKANKATU 6,
PORVOO – HIEKKATIE
LENNOKKIKENTÄLLE

60°23'40.3"N
25°36'30.7"E

11) PUUTU TURVALLISUUTEEN LIITTYVIIN EPÄKOHTIIN VÄLITTÖMÄSTI, RAPORTOI TARVITTAESSA Onnettomuuksista ja merkittävistä "läheltä piti" tilanteista tulee heti ilmoittaa kerhon vastuuhenkilöille. Ensiapulaukku löytyy leikkurikontista ja kyyppakkaus lennokkipöydän punaisesta postilaatikosta.

LENTOSEKTORIT HAVAINNEKARTTA

Lennokeja **LENNÄTETÄÄN PÄÄASIALLISESTI PELLON PÄÄLLÄ**, jolloin niiden putoamisesta ei aiheudu vaaraa kenellekään. Peltoon tippuneet **koneet ja osat on AINA NOUDETTAVA POIS**.

Peltojen ulkopuolella lentämistä **tulee välttää AINA turvallisuussyistä**. Voidaan suorittaa hetkellisesti, jos lentoliike vaatii ja pilotin arvon mukaan voidaan turvallisesti suorittaa. Myös hyvin kevyet ja hitaat lennokit voivat käyttää näitä sektoreita vapaammin.

Varikon, parkkipaikan ja yleisö-alueen päällä tai matalalla kohti lentäminen on **EHDOttomasti kielletty**.

SUOMEN ILMAILULIITTO

Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
(09) 3509 340 | sil@ilmailuliitto.fi | www.ilmailuliitto.fi

ESIMERKKI 2. LENNÄTYSTOIMINNAN SÄÄNNÖT JA OHJEET MÄNTSÄLÄN LENTOKENTÄLLÄ

1) KENTÄN KÄYTTÖ LENNOKKIEN LENNÄTYKSEEN VAIN KERHON LUVALLA

Kenttä on vain kerhon jäsenille, johtuen vakuutus- ja turvallisuuskysymyksistä. Kentän käyttöoikeus vaatii turvakoulutuksen suorittamisen. Kaikki ovat kuitenkin tervetulleita toimintaan (ks. www.porvoonilmailukerho.fi). Kerhon jäsentunnistenauha tulee olla näkyvillä kentällä.

2) KIITORADALLE JA RULLAUSTIELLE VAIN LENNÄTTÄJÄT JA HEIDÄN AVUSTAJANSA.

Lennättäjät rullaustien ja kiitoradan kulmassa lennätyksen aikana. Lennättäjien on käytettävä huomioliiviä tai huomioväristä paitaa tms. vaatetusta. Kiitotie pidettävä vapaana laskeutuville koneille. Sivulliset/katsojat varikkoalueella.

3) LENTOSEKTORIT, LENTOKIELTOALUEET JA LENNÄTYSKORKEUS

Pääasiallinen lentoalue on 180-200 astetta ulospäin kiitoradasta peltojen ja metsikön päällä. Poikkeuksellisesti ja lyhytaikaisesti (nousu-/laskukierros/taitolentoliike) voidaan käyttää muita sektoreita. Hitaat ja kevyet lennokit voivat hyödyntää ilmatilaa vapaammin (ks. lentosektorikartta). Varikkoalue ja rakennukset ovat lentokieltoaluetta. Maksimi lentokorkeus 390 metriä.

4) KALUSTON JA TOIMINTA-AJAN RAJOITUKSET

Kentällä saa lentää maksimissaan 25 kg laitteilla turvakoulutuksen saaneet kerholaiset ja erillisluvan saaneet vierailijat. FPV ja droneilla lentäminen on kielletty ilman erillistä lupaa. Polttomoottoreissa oltava äänenvaimennus. Lento- ja lennätystoimintaa vain klo 8.00-21.00 välisenä aikana.

5) LENTOPAIKALLA TOIMIMINEN

Lentovuoroista ja ilmatilan sekä kiitoradan käytöstä sovitaan hyvässä yhteisymmärryksessä eri toimijoiden kesken ja toisia kunnioittaen.

6) LENNOKKI VÄISTÄÄ AINA ILMA-ALUSTA

Ilma-aluksilla on etuajo-oikeus ja lennokit väistää kaikissa olosuhteissa. Ilma-alusten ohjaajien tulee huomioida ja ymmärtää myös lennätystoiminnan tarpeita.

7) ILMAILURADION TAI SKANNERIN (123,50 MHz) KÄYTTÖ LENNÄTYSTOIMINNAN AIKANA PAKOLLISTA

Lennättäjällä/avustajalla tulee olla radio/skanneri päällä **taajudella 123,50 MHz**. Saatuaan tiedon lähestyvistä ilma-aluksesta, lennokit laskeutuu viipymättä.

8) LENNÄTYSKALUSTO ASIANMUKAISESTI RAKENNETTU

Lennättäjä vastaa, että lentolaite on teknisesti toimintavarma. Tarvittaessa kerhon vastuuhenkilöt opastavat rakennustekniikassa.

9) NOUDATA NOPEUSRAJOITUKSIA JA PIDÄ KENTTÄALUE SIISTINÄ

Kentälle johtavalla tiellä ajettava hiljaa ja nopeusrajoituksia noudattaen. Ajoneuvojen pysäköinti niille varatuille paikoille.

10) LENNÄTTÄMINEN PÄIHTEIDEN VAIKUTUKSEN ALAISENA EHDOTTOMASTI KIELLETTY

HÄTÄTILANTEESSA

SIJAINTISI
MÄNTSÄLÄ (EFMN)
PIPANTIE 112,
04630 MÄNTSÄLÄ

603420N
0253031E

11) PUUTU TURVALLISUUTEEN LIITTYVIIN EPÄKOHTIIN VÄLITTÖMÄSTI, RAPORTOI TARVITTAESSA
Oleelliset vahinko- ja vaaratilanteet tulee viipymättä ilmoittaa kerholle turvallisuustoiminnan kehittämiseksi.

LENTOSEKTORIT HAVAINNEKARTTA

MUISTA AINA LENNÄTYSTOIMINNASSA:

- KERHON JÄSENYYS JA TURVAKOULUTUS VAADITAAN
- MAKS. LENTOKORKEUS 390M
- LENNOKKI VÄISTÄÄ ILMA-ALUSTA AINA
- HUOMIOLIIVIN JA RADION/SKANNERIN KÄYTTÖ PAKOLLISTA
- NOUDATA LIIKENNESÄÄNTÖJÄ
- LENTOAIKA KLO 8.00 – 21.00

SUOMEN ILMAILULIITTO

Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
(09) 3509 340 | sil@ilmailuliitto.fi | www.ilmailuliitto.fi